

T.C
BAŞBAKANLIK
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI
TOPLANTI NOTU

Kimden : AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
Kime : Müsteşarlık Makamına
Konu : Türk ve Bulgar Gümrük Başkanları Toplantısı

Ankara, .../.../2009

İmza

Türkiye ile Bulgaristan Gümrük İdareleri arasında, başta Dereköy-Malko Tırnova Gümrük Kapısının TIR trafiğine açılması, taşımacılığa ilişkin sorunlar ve Kapıkule Gümrük Kapısında yaz aylarında yaşanması olası yoğunluğun giderilmesine yönelik önlemler olmak üzere gümrükle ilgili konuların değerlendirilmesi amacıyla her iki ülkenin gümrük idaresi başkanlarının da katılımıyla 11 Haziran 2009 tarihinde Kapıkule Sınır Kapısında bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya katılan Türk ve Bulgar Heyetlerinin listesi ekte yer almaktadır (Ek-1 ve Ek-2).

Toplantı öncesinde, 19 Haziran 2009 tarihinde açılış töreni gerçekleştirilecek Kapıkule Sınır Kapısı tesisleri gezilmiş ve yenilenen tesisler Bulgaristan tarafınca da memnuniyetle karşılanmıştır.

Toplantı, heyet başkanları Gümrük Müsteşarı Sn. M. Emin ZARARSIZ ve Bulgaristan Gümrük İdaresi Başkanı Sn. Hristo KOULICHEV'in açılış hitapları ile başlamıştır. Bu çerçevede, iki komşu ülke arasındaki ilişkilerin Avrupa Birliği çerçevesinde son yıllarda ivme kazandığı ve artan dış ticaret hacminde gümrük alanındaki iyi ilişkilerin de önemli rol oynadığı belirtilerek, toplantının iki ülke arasında gümrük alanında yaşanan sorunların giderilmesi ve işbirliği imkânlarının geliştirilmesi açısından faydalı olacağı vurgulanmıştır.

Toplantı gündeminin(EK-3) kabulünün ardından görüşmelere geçilmiştir.

1- Dereköy- Malko Tırnova Sınır Kapısının TIR trafiğine açılması :

Sn. ZARARSIZ tarafından Bulgaristan ile üç sınır kapımızdan Kapıkule-Kapitan Andrevo ve Hamzabeyli-Lesovo kapılarında çalışmaların sorunsuz devam ettiği, ayrıca kuzey ülkelerine yönelik taşımacılıkta maliyetleri düşürebilecek ve diğer sınır kapılarındaki yükü azaltabilecek Dereköy-Malko Tırnova Sınır Kapısının bağlantı yollarının ülkemizde tamamlandığı, tesislerin yenilenmesinin de yap-işlet-devret modelinde 2010 yılı başına kadar tamamlanmasının öngörüldüğü belirtilmiş ve söz konusu sınır kapısının TIR trafiğine açılmasının önemine dikkat çekilmiştir.

Sn. KOULICHEV tarafından Malko Tırnova Sınır Kapısının TIR trafiğine açılmasını destekledikleri ve gümrük açısından herhangi bir sorun bulunmadığı bildirilmiştir. Diğer taraftan Malko Tırnova yol çalışmalarının başlamakla birlikte, yaklaşık 5 km.lik bölümünün onarım çalışmalarının finansman sorunları nedeniyle tamamlanamadığı ve Bulgaristan'da ilgili kurumlarca konuya ilişkin net bir tarih verilemediğinin ifade edilmesi üzerine, her iki ülke yetkililerinden oluşan bir Komisyon tarafından yolun bozuk kısmının araçların kontrollü

geçişine uygun olup olmadığının tespiti için 16 Haziran 2009 tarihinde bölgeye ziyarette bulunulması kararlaştırılmıştır.

Türkiye ve Bulgaristan temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen söz konusu ziyaret neticesinde düzenlenen tutanağın (EK-4) incelenmesinden, Bulgar Gümrük Sahası ile Malko Tımova arasındaki yolun yenilenmesi ihalesinin yüklenicisi ile hukuki süreç nedeniyle yolun 2011 yılında tamamlanabileceğinin öngörüldüğü, söz konusu yolun 500 metrelik kısmının yapımının tamamlanamaması halinde trafiğin Malko Tımova kasabasının içerisinden gerçekleşmesi gerekeceğinden güçlükler yaşanacağı, söz konusu kısmın tamamlanması halinde de geriye kalan 5.6 km.lik yolun hız kısıtlaması (azami 30 km.) ve karşılıklı yönlerde araçların birbirlerine yol vermesi şartıyla kullanılabilmesi; ayrıca Bulgaristan Gümrük Sahasının yol genişleme çalışmalarının tamamlanması şartıyla TIR trafiği hizmeti verebilecek durumda olmakla birlikte, Türkiye Gümrük Sahasında kantar, personel eksikliği gibi sorunlarla karşı karşıya kalınacağı anlaşılmaktadır.

2- 01 Temmuz 2009 tarihinden itibaren AB'de uygulanacak EORI sistemi

Söz konusu sisteme ilişkin olarak Bulgaristan tarafınca bilgi verilmiştir. EORI Sistemi, Toplulukta elektronik gümrük projesinin bir ayağını oluşturmakta olup, AB'de ticaret erbabının tanımlanacağı ve kaydedileceği tek bir sistemin oluşturulması amaçlanmaktadır. EORI numarası üye ülke gümrük idareleri ya da yetkili diğer idarelerce ekonomik operatörlere ya da diğer kişilere verilecek, AB genelinde geçerli ve tek bir numarayı ifade etmektedir. Bu çerçevede, ulusal gümrük idareleri tarafından saklanan firma bilgilerinin, söz konusu numara ve oluşturulacak merkezi bir veritabanı ile gümrük idareleri arasında paylaşımı sağlanabilecektir. Söz konusu numara, firmaların ya da diğer kişilerin gümrük idareleri ile ilgili işlemlerinde ortak bir başvuru bilgisi olarak kullanılacaktır.

Bu çerçevede, Bulgaristan'a girişte Bulgarca bir form doldurulması ve gümrükle ilgili bir işlemi olan gerçek kişilerin pasaport ve tüzel kişilerin şirket ana sözleşmesini ve tercümelerini söz konusu form ile birlikte yetkili Bulgaristan makamlarına sunmaları gerekmektedir.

Sn. ZARARSIZ tarafından, söz konusu formun mutlaka Bulgarca doldurulmasının talep edilmesinin çok doğru olmadığı, herhangi bir AB dilinde de doldurulabilmesi gerektiğine dikkat çekilmiştir. Diğer taraftan uygulama öncesi Türkiye'de gerekli bilgilendirmenin yapılacağı da ifade edilmiştir. Bu kapsamda gerekli bilgilendirmeler, toplantı dönüştünde Müsteşarlığımızca ilgili kurumlar nezdinde yazılı olarak bir kez daha yapılmıştır.

3- Kapıkule Sınır Kapısında yaz sezonunda yaşanması olası sorunlar ve çözüm önerileri

Sn. ZARARSIZ tarafından özellikle gurbetçi vatandaşlarımızın Türkiye'ye giriş-çıkışlarının yoğun olduğu 15 Haziran-15 Eylül tarihleri arasında yaşanan trafiğin hafifletilmesi için her iki taraftan gümrük müdürlerinin düzenli olarak bir araya gelmelerinin yararlı olacağı belirtilmiş ve Bulgaristan'a girişte "chip" uygulamasının trafiği arttırabileceği belirtilerek söz konusu uygulamanın özellikle anılan dönemde kaldırılması talep edilmiştir.

Sn. KOULICHEV tarafından "chip" uygulamasının kendileri dışında Bakanlık talimatı ile yapıldığı belirtilmekle birlikte, yapılan değerlendirmelere olumlu yaklaşıldığı ve anılan uygulamanın kaldırılmasına da destek verileceği ifade edilmiştir.

Diğer taraftan Sn. ZARARSIZ tarafından Sn. KOULICHEV Kapıkule Sınır Kapısının 19 Haziran 2009 tarihinde gerçekleştirilecek resmi açılışına davet edilmiş ve söz konusu davet Sn. KOULICHEV tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

Sn. ZARARSIZ tarafından TOBB'un Kapitan Andrevo Sınır Kapısının yap-işlet devret modelinde yenilenmesi önerisi tekrarlanmış ve bu kapsamda işlemlerin azaltılması ve sınır kapılarında bekleme sürelerini kısaltmak üzere, Sarp-Sarpi Sınır Kapısı modelinde, Kapıkule-Kapitan Andrevo Sınır Kapılarının Ortak Kullanımı önerilmiştir.

Bulgaristan tarafınca öneri olumlu karşılanmış olmakla birlikte, söz konusu kapıların ortak kullanımının AB sınırları açısından da değerlendirilmesi gereğine dikkat çekilmiştir. Bu çerçevede, tarafımızca Kapıkule-Kapitan Andrevo Sınır Kapılarının ortak kullanımına yönelik bir önerinin hazırlanarak, Avrupa Komisyonu ile danışma süreçlerinin işletilmesini teminen Bulgaristan tarafına sunulması kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan Bulgaristan tarafınca Kapitan Andrevo Sınır Kapısında devam eden yenileme çalışmalarına ilişkin bilgi verilmiştir. Bu çerçevede küçük araçların Bulgaristan'a girişi için 9 ve çıkışı için 11 peron ayrıldığı, ancak giriş-çıkış peronları arasında artık set olmaması nedeniyle ihtiyaca göre ayarlama yapma imkânlarının olduğu; TIR trafiği için 9 giriş ve 7 çıkış peronlarının bulunduğu ve benzer çalışmaların Lesovo Sınır Kapısında da yürütüldüğü; bu kapsamda yaz aylarında yaşanan trafik yoğunluğuna rağmen, alınan önlemler sayesinde bekleme olmayacağı belirtilmiştir.

4- Taşımacılığa ilişkin çeşitli sorunlar :

a. 01.01.2009 tarihinden itibaren Bulgaristan tarafınca taşıtların depolarındaki akaryakıt miktarının 200 litre ile sınırlandırılması sorununa ilişkin olarak Bulgar tarafınca, anılan uygulamaya ilişkin mevzuatta değişikliğe gidileceği ve uygulamanın 15.06.2009 tarihi itibarıyla yürürlükten kalkmasının öngörüldüğü bildirilmiştir. Söz konusu uygulamanın 12.06.2009 tarih ve 44 sayılı Bulgaristan Resmi Gazetesinde yayımlanan Karar ile 16.06.2009 tarihi itibarıyla yürürlükten kalktığı Bulgaristan Gümrük İdaresinden teyit edilmiş ve müteakibiyle esasında gerekli önlemlerin alınabilmesi için Gümrükler Genel Müdürlüğüne bilgi verilmiştir.

b. 01.07.2008 tarihinden itibaren transit geçiş ve dönüşlerde Bulgaristan makamlarınca geçiş ücreti tahsil edilmesi uygulamasına son verilmesi talep edilmiş, Bulgaristan tarafınca, uygulamanın idareleri ile ilgili olmadığı belirtilmiştir. Söz konusu toplantıda, tarafımızın rahatsızlığı dile getirilmiş ve Bulgaristan tarafının konuyu ilgili birimlerine iletmesi kararlaştırılmıştır.

c. AB ülkelerine/ülkelerinden yapılan taşımalarda yapılan elektronik ön beyan işleminin ücretsiz yapılabilmesini teminen IRU tarafından geliştirilen TIR EPD uygulamasının kullanılması için gerekli teknik düzenlemelerin tamamlanması talebimize cevaben, Bulgaristan tarafınca, konuya ilişkin IRU ile ortak bir çalışmanın yürütülmekle birlikte tamamlanamadığı ve söz konusu sistem kullanılarak yapılan ön beyanların Bulgaristan Gümrük İdaresince kabul edilmesi için IRU tarafından geliştirilen sisteme "elektronik imza" eklenmesi gerektiği bildirilmiştir. Konuya ilişkin olarak TOBB'a yazılı bilgi verilmiştir.

d. Taşımacılığa ilişkin Müsteşarlığımıza iletilen UBAK ve geçiş belgelerinin amacına uygun kullanımı, taşımacılarımızdan talep edilen hamaliye ve kantar ücretleri ile banka

komisyonları, Gümrük kapılarındaki "konvoy" uygulaması, Bulgaristan'da kesilen cezaların yüksekliği, takograf ve uzunluk kontrolleri konularında Bulgaristan Gümrük İdaresinin yardımı talep edilmiştir. Bulgaristan tarafınca genel olarak anılan hususların İdareleri ile doğrudan ilgili olmadığı ancak yazılı olarak kendilerine iletilmesi halinde ilgili kurumlara bilgi verileceği belirtilmiştir.

Sn. ZARARSIZ tarafından anılan hususlardan doğrudan gümrük idaresi ile ilgili olanlarının çözümü ve diğer hususların çözümünü teminen ilgili Bulgaristan makamlarına iletilmesinin yararlı olacağı ifade edilmiştir. Söz konusu toplantıda alınan karar çerçevesinde, söz konusu hususlar Bulgar Gümrük İdaresine bir yazı ile iletilmiştir.

5- Diğer Hususlar

- Ülkemizin patates ihracatında karşılaştığı soruna ilişkin olarak Sn. ZARARSIZ tarafından, zaten gerekli kontrollerin ardından Bulgaristan'a ithalata izin verildiği düşünüldüğünde, Bulgaristan tarafınca Nevşehir, Niğde ve Ordu illerinden yapılan patates ihracatının yasaklanması uygulamasına gerek olmadığı belirtilmiş; Sn. KOULICHEV tarafından ilgili Bakanlık talimatı çerçevesinde anılan üç ilden gelen patateslerin ithalatına izin verilmediği, bununla birlikte söz konusu uygulamanın genel bir yasaklama olmadığı ve geçici olduğu vurgulanmıştır.

- Sn. ZARARSIZ tarafından ticari vize temininde karşılaşılan yoğun bürokratik prosedürlerin kaldırılması için Bulgaristan tarafının katkılarının beklendiği ifade edilmiştir.

- Sn. ZARARSIZ tarafından her iki ülkenin Doğu-Batı uyuşturucu trafiği güzergâhı üzerinde olduğu, ülkemizde alınan önlemler ile ciddi kazanımlar elde edildiği ve komşu ülkelerle anılan alandaki işbirliğinin önemi belirtilerek, özellikle uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadele alanında ortak operasyon yürütülmesi önerilmiştir.

Sn. KOULICHEV tarafından öneri memnuniyetle karşılanmış olup, söz konusu ortak operasyon önerimizin ayrıntılarının bir yazı ile Bulgaristan tarafına iletilmesi kararlaştırılmıştır. Genel Müdürlüğümüzce, bu yönde operasyon planı önerisinde bulunulması için Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü'nden gerekli hazırlığın yapılması talep edilmiştir.

Söz konusu toplantı iki ülke Gümrük İdareleri arasında karşılıklı iyi niyet ve işbirliğinin geliştirilmesi ve gümrük alanındaki sorunların ele alınarak, çözüm üretilmesi açısından faydalı mütalaa edilmiş ve toplantı sonunda her iki tarafça düzenli olarak bir araya gelme iradeleri ifade edilmiştir.

Bilgilerine arz olunur.